

Chambre des Représentants.

Kamer der Volksvertegenwoordigers

5 MARS 1952.

PROJET DE LOI

modifiant l'arrêté royal du 30 septembre 1937
relatif à la création d'un Institut National de
Crédit Agricole;

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA
COMMISSION DES FINANCES ⁽¹⁾,
PAR M. COUPLET.

MESDAMES, MESSIEURS,

L'Institut National de Crédit Agricole, créé par l'arrêté royal du 30 septembre 1937, consent des crédits aux agriculteurs et aux établissements publics et privés s'occupant d'agriculture. Son développement continu a obligé le législateur à modifier plusieurs fois le montant de sa dotation et celui de la garantie de bonne fin de ses engagements lui accordée par l'Etat.

Le tableau suivant montre cette évolution :

Date des modifications	Dotation (en millions de francs)				Datum der wijzigingen
	Dotatie (in miljoenen frank)				
	Part de la Caisse d'Épargne — Aandeel van de Spaarkas	Part de l'État — Aandeel van de Staat	Total — Totaal	Montant de la garantie de bonne fin de l'État (en millions de francs) — Bedrag van de waarborg van goede afloop van de Staat (in miljoenen frank)	
Arrêté royal 30 septembre 1937 ...	15	15	30	100	Koninklijk besluit 30 September 1937.
Arrêté-loi 7 janvier 1946	15	85	100	300	Besluitwet 7 Januari 1946.
Arrêté-loi 24 février 1947	15	135	150	600	Besluitwet 24 Februari 1947.
Loi du 26 mars 1949	15	160	175	1,000	Wet van 26 Maart 1949.
Modification apportée par le vote de ce projet de loi.	15	250	265	1,500	Wijziging aangebracht door de goed- keuring van dit wetsontwerp.

(¹) Composition de la Commission : M. Van Belle, président; MM. Couplet, De Saeger, Discry, Eeckman, Gaspar, Lamalle, Meyers, Oblin, Parisi, Philippart, Scheyven, Vanden Boeynants. — De Sweemer, Detiège, Embise, Fiévet, Martel, Merlot, Paque, Soudan, Tielemans. — Liebaert, Masquelier.

Voir :

601 (1950-1951) : Projet de loi.

5 MAART 1952.

WETSONTWERP

tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 Sep-
tember 1937 tot oprichting van een Nationaal
Instituut voor Landbouwkrediet.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIËN ⁽¹⁾, UITGEBRACHT
DOOR DE HEER COUPLET.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Door het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet, dat bij koninklijk besluit van 30 September 1937 werd opgericht, worden kredieten toegestaan aan de landbouwers en aan de openbare en private inrichtingen die zich met landbouw bezighouden. Wegens zijn gestadige ontwikkeling is de wetgever verplicht het bedrag van zijn dotatie alsmede dit van de door de Staat verleende waarborg van goede afloop van zijn verbintenissen herhaaldelijk te wijzigen.

Die ontwikkeling blijkt uit volgende tabel :

(¹) Samenstelling van de Commissie: de heer Van Belle; de heren Couplet, De Saeger, Discry, Eeckman, Gaspar, Lamalle, Meyers, Oblin, Parisi, Philippart, Scheyven, Vanden Boeynants. — De Sweemer, Detiège, Embise, Fiévet, Martel, Merlot, Paque, Soudan, Tielemans. — Liebaert, Masquelier.

Zie :

601 (1950-1951) : Wetsontwerp.

H.

Il semble aussi nécessaire à votre rapporteur, pour montrer l'activité actuelle de l'Institut National de Crédit Agricole, d'indiquer le montant des prêts accordés dans les dernières années à des agriculteurs.

1945	...	...	...	...	20,000,000
1946	...	...	...	...	146,000,000
1947	...	...	...	...	214,000,000
1948	...	...	...	...	210,000,000
1949	...	...	...	...	280,000,000
1950	...	...	...	...	243,000,000
1951	...	...	...	...	175,000,000

La diminution constatée en 1951 provient surtout de l'application par l'Institut National de Crédit agricole des mesures de restriction des crédits prises dans tous les secteurs. Les demandes sont cependant toujours très nombreuses.

Le tableau suivant donne les soldes des opérations en cours :

SOLDES DES OPÉRATIONS EN COURS.

	Opérations ordinaires	Avances aux sinistrés	Totaux
31 décembre 1945	36,996,337.—	23,355,613.55	60,351,950.55
31 décembre 1946	168,593,692.10	57,964,421.—	226,558,113.10
31 décembre 1947	350,902,816.47	78,097,787.—	429,000,603.47
31 décembre 1948	484,065,878.67	130,529,637.58	614,595,516.25
31 décembre 1949	647,016,831.72	176,457,988.76	823,474,820.48
31 décembre 1950	750,073,375.52	174,417,013.95	924,490,389.47
31 décembre 1951	764,334,125.03	143,686,988.06	908,021,113.09

Modification de la dotation.

L'Institut se procure la très grande partie de ses moyens d'action par voie d'émission, sur le marché, de bons de caisse et d'obligations. Malheureusement, le taux d'intérêt moyen de ces emprunts est d'environ 5 %.

Cependant cet organisme, qui doit supporter lui-même ses frais de fonctionnement, consent des prêts aux agriculteurs aux conditions suivantes :

De 0 à 40,000 francs	...	4 ½ %
De 40,000 à 100,000 francs	...	5 %
De 100,000 à 250,000 francs	...	5 ¼ %
De 250,000 à 500,000 francs	...	5 ½ %
Plus de 500,000 francs	...	Taux variable à déterminer

Les taux payés pour ces prêts ne sont évidemment pas suffisants pour financer le fonctionnement de l'Institut National de Crédit Agricole. Cependant il n'est pas possible de les augmenter vu la faible rentabilité de l'agriculture. C'est pourquoi le Gouvernement mettra à la disposition de l'Institut, au fur et à mesure de ses besoins, un complément de dotation de 90 millions; l'intérêt à bonifier au Trésor sera fixé à un taux notablement inférieur à celui pratiqué actuellement sur le marché des capitaux, ainsi qu'il est renseigné dans l'exposé des motifs. Cela aidera l'Institut à maintenir les taux d'intérêt qu'il demande actuellement à ses clients agriculteurs.

Modification de la garantie de bonne fin des engagements de l'Institut par l'Etat.

Cette modification est devenue urgente étant donné le montant actuel des engagements de l'Institut couverts par la garantie de l'Etat.

Het schijnt uw verslaggever eveneens nodig toe, ten einde de huidige bedrijvigheid van het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet aan te tonen, het bedrag op te geven van de leningen die tijdens de jongste jaren werden toegestaan aan landbouwers.

1945	...	...	...	...	20,000,000
1946	...	...	...	...	146,000,000
1947	...	...	...	...	214,000,000
1948	...	...	...	...	210,000,000
1949	...	...	...	...	280,000,000
1950	...	...	...	...	243,000,000
1951	...	...	...	...	175,000,000

De vermindering die in 1951 wordt vastgesteld, is vooral het gevolg van de toepassing, door het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet, van de maatregelen tot kredietbeperking die in alle sectoren werden genomen. De aanvragen zijn echter nog steeds zeer talrijk.

In de volgende tabel worden de saldo's van de lopende verrichtingen aangegeven :

SALDO'S DER LOPEDE VERRICHTINGEN.

	Gewone verrichtingen	Voorschotten aan de geteisterden	Totaal
31 December 1945	36,996,337.—	23,355,613.55	60,351,950.55
31 December 1946	168,593,692.10	57,964,421.—	226,558,113.10
31 December 1947	350,902,816.47	78,097,787.—	429,000,603.47
31 December 1948	484,065,878.67	130,529,637.58	614,595,516.25
31 December 1949	647,016,831.72	176,457,988.76	823,474,820.48
31 December 1950	750,073,375.52	174,417,013.95	924,490,389.47
31 December 1951	764,334,125.03	143,686,988.06	908,021,113.09

Wijziging van de dotatie.

Het Instituut verschaft zich het grootste gedeelte van zijn actiemiddelen door kasbons en obligatiën op de markt uit te geven. Jammer genoeg bedraagt de gemiddelde rentevoet van die leningen ongeveer 5 %.

Nochtans verleent dat organisme, dat zelf zijn werkingskosten moet dragen, aan de landbouwers leningen tegen volgende voorwaarden :

Van 0 tot 40,000 frank	...	4 ½ %
Van 40,000 tot 100,000 frank	...	5 %
Van 100,000 tot 250,000 frank	...	5 ¼ %
Van 250,000 tot 500,000 frank	...	5 ½ %
Meer dan 500,000 frank	...	Veranderlijke te bepalen rentevoet

De voor deze leningen betaalde rentevoet is natuurlijk ontoereikend om de werking van het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet te financieren. Het is evenwel onmogelijk hem te verhogen gezien de geringe rentabiliteit van de landbouw. Daarom zal door de Regering een aanvullende dotatie van 90 miljoen ter beschikking van het Instituut worden gesteld, naargelang van zijn behoeften; zoals in de memorie van toelichting wordt gezegd, zal de aan de Schatkist te bonificeren interest vastgesteld worden op een merkkelijk lagere voet dan die welke thans op de kapitaalmarkt geldt. Zulks zal het Instituut helpen om de rentevoet te handhaven welke het thans aan zijn cliënten-landbouwers vraagt.

Wijziging van de Staatswaarborg verbonden aan de goede afloop van de obligo's van het Instituut.

Deze wijziging is spoedeisend geworden gezien het huidige bedrag van de 's Rijks waarborg genietende verbintenissen van het Instituut.

Pour apprécier ces engagements il faut ajouter au montant des emprunts réellement contractés :

1° la dotation de l'Institut;

2° le solde restant à lever sur les crédits qui lui ont été accordés, crédits dont il est tenu compte pour pouvoir continuer l'octroi de nouveaux prêts aux cultivateurs qui les sollicitent;

3° les engagements qu'il pourrait contracter vis-à-vis de la Banque Nationale de Belgique en vertu des divers crédits qu'elle a mis à sa disposition et qui s'élèvent actuellement à 45 millions.

Or, à l'heure actuelle, l'Institut est sur le point de crever le plafond de 1 milliard. Voici comment se présente, à la date du 20 février 1952, le compte des engagements couverts par la garantie de l'Etat :

Dotation	...	...	...	...	fr. 175,000,000
Divers emprunts :					
Emprunts émis en 1947	...	...	...	...	32,000,000
Bons de caisse placés auprès de divers emprunteurs	...	...	...	...	55,127,000
Montant emprunté auprès de la Caisse Générale d'Epargne et de Retraite	...	...	...	...	495,000,000
Disponible sur les crédits accordés par la Caisse Générale d'Epargne et de Retraite.	...	...	...	...	130,000,000
Bons de caisse placés actuellement auprès des compagnies d'assurances et de certaines banques	...	...	...	...	28,500,000
Crédits de réescompte auprès de la Banque Nationale de Belgique	...	...	...	...	45,000,000
					Fr. 960,627,000

Il y a lieu de noter aussi qu'au début de février l'Institut a obtenu du Ministre des Finances l'autorisation de placer auprès des compagnies d'assurances et de certaines banques des bons de caisse à concurrence de 100 millions. A l'heure actuelle, il a pu placer, ainsi qu'il est indiqué dans le tableau ci-avant, un montant de 28,500,000 francs. S'il trouvait encore d'autres souscripteurs, il pourrait difficilement prendre la totalité de ces capitaux tant que la garantie de l'Etat n'aura pas été majorée.

Tous ces éléments prouvent l'urgence de l'augmentation de garantie de bonne fin demandée par ce projet de loi. Déposé depuis le 3 juillet 1951, il propose de l'augmenter de 500 millions, la portant ainsi à 1 milliard 500 millions.

Discussion générale.

Plusieurs commissaires sont intervenus pour signaler l'urgence de l'adoption de ce projet de loi.

Le Ministre des Finances a confirmé l'accord du Gouvernement signalant qu'il ne voulait pas s'engager à la légère en ce qui concerne l'augmentation de la dotation : celle-ci sera versée à l'Institut au fur et à mesure de ses besoins, pour autant que ces décaissements ne gênent pas la Trésorerie.

Un commissaire a attiré l'attention de la Commission sur le taux d'intérêt élevé demandé par l'Institut; les raisons de ces exigences ont été présentées précédemment; il a signalé

Om deze verbintenissen te kunnen beoordelen, dient men aan het bedrag van de werkelijk aangegane leningen toe te voegen :

1° de dotatie van het Instituut;

2° het saldo dat nog te innen blijft op de aan het Instituut toegekende kredieten, waarmede rekening gehouden wordt om te kunnen voortgaan met de toekenning van nieuwe leningen aan de landbouwers die er om verzoeken;

3° de verbintenissen die het Instituut zou kunnen aangaan tegenover de Nationale Bank van België, op grond van de verscheidene kredieten die deze tot zijn beschikking gesteld heeft en die thans 45 miljoen bedragen.

Welnu, thans is het Instituut op het punt het maximum-bedrag van 1 milliard te overschrijden. Ziehier hoe de rekening van de 's Rijks waarborg genietende obligo's er uit ziet op 20 Februari 1952 :

Dotatie	...	...	...	...	fr. 175,000,000
Diverse leningen :					
Leningen uitgegeven in 1947	...	...	...	...	32,000,000
Kasbons geplaatst bij verscheidene inschrijvers op leningen	...	...	...	...	55,127,000
Bedrag ontleend aan de Algemene Spaar- en Lijfrentekas	...	...	...	...	495,000,000
Beschikbaar op de kredieten, verleend door de Algemene Spaar- en Lijfrentekas	...	...	...	...	130,000,000
Kasbons thans geplaatst bij de verzekeringsmaatschappijen en bij zekere banken	...	...	...	...	28,500,000
Herdisconteringskredieten bij de Nationale Bank van België	...	...	...	...	45,000,000
					Fr. 960,627,000

Er dient eveneens opgemerkt dat het Instituut, begin Februari, van de Minister van Financiën machtiging heeft ontvangen om bij de verzekeringsmaatschappijen en bij zekere banken kasbons te plaatsen tot een beloop van 100 miljoen. Op dit ogenblik heeft het, zoals uit bovenstaande tabel blijkt, een bedrag van 28,500,000 frank kunnen plaatsen. Moest het nog andere inschrijvers vinden, dan zou het bezwaarlijk het totaal bedrag van die kapitalen kunnen aannemen zolang de Staatswaarborg niet verhoogd is.

Al deze elementen bewijzen het spoedeisend karakter van de verhoging van de waarborg van goede afloop, zoals ze in het wetsontwerp wordt gevraagd. In dit wetsontwerp, ingediend sedert 3 Juli 1951, wordt een verhoging voorgesteld met 500 miljoen, wat de waarborg zou brengen op 1 milliard 500 miljoen.

Algemene bespreking.

Verscheidene leden van de Commissie wezen op het spoedeisend karakter van dit wetsontwerp.

De Minister van Financiën heeft de instemming van de Regering bevestigd en wees er op dat hij geen lichtvaardige verbintenis wilde aangaan in verband met de verhoging van de dotatie : zij zal aan het Instituut worden gestort naargelang van de behoeften er van, voor zover bedoelde geldlijeningen de Schatkist niet in het gedrang brengen.

Een lid vestigde de aandacht van de Commissie op de hoge rentevoet die door het Instituut wordt gevraagd; de redenen van die eisen werden hoger uiteengezet; hij wees er

aussi qu'actuellement trop de prêts sont, selon lui, attribués pour l'achat de terres ou de fermes. Cependant, environ 40 % des prêts sont faits dans ce but; dans de nombreux cas, des situations difficiles obligent l'Institut à consentir des prêts de ce genre. D'ailleurs, dans le rapport au Roi de l'arrêté royal du 30 septembre 1937 relatif à la création de l'Institut National de Crédit Agricole, il est signalé que les crédits à long terme seront souvent accordés pour des achats de terre par l'exploitant.

Discussion des articles.

Un commissaire introduit un amendement tendant à fondre les deux articles en un article unique. Il lui est répondu que sa proposition rendra le texte moins clair, l'objet de chaque article étant différent.

Cet amendement est rejeté par 13 voix contre une.

Certains membres font observer qu'il serait souhaitable de coordonner les textes législatifs relatifs à l'Institut National de Crédit Agricole.

Le projet de loi a été adopté par 13 voix et une abstention.

Le rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,
M. COUPLET.

Le Président,
Fr. VAN BELLE.

eveneens op dat te veel leningen, naar zijn mening, verleend worden voor de aankoop van grond of hoeven. Nochtans worden ongeveer 40 % van de leningen met dat doel aangegaan; in veel gevallen moet het Instituut dergelijke leningen toestaan wegens moeilijke toestanden. Trouwens, in het verslag aan de Koning van het koninklijk besluit van 30 September 1937 tot oprichting van het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet wordt er op gewezen dat de kredieten op lange termijn dikwijls verleend zullen worden voor het aankopen van grond door de exploitant.

Bespreking der artikelen.

Een lid van de Commissie stelt bij amendement voor beide artikelen tot één enkel artikel te versmelten. Hierop wordt geantwoord dat zijn voorstel ten gevolge zal hebben dat de tekst minder duidelijk zal worden daar het voorwerp van elk artikel verschillend is.

Dit amendement wordt verworpen met 13 stemmen tegen, één.

Sommige leden doen opmerken dat het wenselijk zou zijn de wetteksten samen te ordenen, welke verband houden met het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet.

Het wetsontwerp werd aangenomen met 13 stemmen en één onthouding.

Het verslag werd eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,
M. COUPLET.

De Voorzitter,
Fr. VAN BELLE.